

ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยมีนโยบาย รัฐบาลที่กำหนดให้มี พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียน ตาม พ.ร.บ. สามารถขอรับการส่งเสริม หรือสนับสนุนจากคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ซึ่งคณะกรรมการฯ จะต้องจัดให้มีมาตรการ ในการส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนระดับปฐมภูมิในการประกอบกิจการอย่างครบวงจร รวมถึงการให้ความรู้ และสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เหมาะสมกับ กิจการวิสาหกิจชุมชน และสภาพท้องถิ่นการสนับสนุนในการประกอบกิจการวิสาหกิจฯ เพื่อพัฒนาธุรกิจให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน มี ความสมดุลเท่าทันต่อสถานการณ์ตามความต้องการของตลาด เพื่อขยายธุรกิจวิสาหกิจของชุมชนให้มีความมั่นคง และยั่งยืน (ศักดิ์ กษิติภูมิ บุญรัตน์กิตติภูมิ, 2557)

จังหวัดเลยเป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีการสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตามนโยบายของรัฐบาลกับ อีกทั้งยังมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเลยให้สอดคล้อง ^{ได้แก่} 1) การพัฒนาคนสังคมคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจพอเพียง 2) การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรทางการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน 3) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 4) การพัฒนาคุณภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน 5) การเสริมสร้างการค้าชายแดน 6) การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ประชาชนให้ได้มาตรฐานและจังหวัดเลยมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ชาวบ้านในชุมชนรวมกลุ่มในรูปแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดได้รวบรวมจำนวนวิสาหกิจชุมชนจำนวน 2,036 วิสาหกิจชุมชน 7) การเสริมสร้างความ มั่นคงตามแนวชายแดน และได้แยกประเภทของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 2 ประเภท คือ 1) ประเภทการผลิตสินค้าจำนวน 1,646 วิสาหกิจ ชุมชน ได้แก่ การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร ผลิตภัณฑ์สมุนไพร การผลิตปัจจัยการผลิต การผลิตปศุสัตว์ เครื่องดื่ม เป็นต้น 2) ประเภท การให้บริการ จำนวน 390 วิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ร้านค้าชุมชน ออมทรัพย์ชุมชน ท่องเที่ยว ซ่อมเครื่องจักรกล เป็นต้น อีกทั้งจังหวัด เลยเป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้คนในชุมชนเกิดการมีส่วนร่วมกัน เพื่อรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพให้ดีขึ้น (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดเลย, 2554)

^{คือ} กลุ่มวิสาหกิจชุมชนภูค่าเริ่มต้นจากหนึ่งครอบครัวที่มีปัญหาสภาพไม่ค่อยสบายจึงหันมาใส่ใจการรับประทานอาหาร มากขึ้นจึงทำการค้นคว้าหาพืชผักและพัฒนาสมุนไพรเพื่อรับประทานในครอบครัว พร้อมทั้งขยายความรู้เรื่องสมุนไพรไปยังเครือข่าย และคนในชุมชนจึงเกิดการรวมกลุ่มของคนในชุมชนจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนภูค่า เมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพิ่มมูลค่าสมุนไพรและให้คนในชุมชนมีรายได้เสริม ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจภูค่ายังมีการรวมกลุ่มกันพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างรายได้ให้สมาชิก ของกลุ่มและชุมชนมาจนถึงปัจจุบัน และในอนาคตกลุ่มวิสาหกิจชุมชนภูค่ายังมีการกำหนดทิศทางพัฒนาธุรกิจในเรื่องของการแปรรู ผลิตภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคเพื่อเป็นที่ยอมรับในวงกว้างและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ให้สูงขึ้น (กลุ่มวิสาหกิจชุมชนภูค่า, 2566) ^๕ ตามที่ทิศทางการพัฒนาของกลุ่มทำให้ผู้ศึกษาวิจัยพบว่า การพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มที่จะทำใหกลุ่ม ประสบผลสำเร็จคือกลุ่มต้องได้รับการสนับสนุนให้กลุ่มสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ โดยนอกจากกลุ่มจะพัฒนาศักยภาพสมาชิก พัฒนาผลิตภัณฑ์ กลุ่มต้องหาหน่วยงานองค์กรหรือคนในสังคมที่จะเข้ามาช่วยในการสนับสนุนกลุ่ม โดยผ่านการรับการสนับสนุนทาง สังคมที่มีต่อ (Social Support) ความสำเร็จของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนภูค่า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

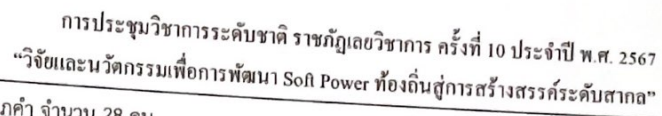
เพื่อศึกษาการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อ (Social Support) ความสำเร็จของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนภูค่า

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัยการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ
  - 1) ชาวบ้านปากนา ตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำนวน 345 คน

* ตัวเลขในวงเล็บในเนื้อหารายการ

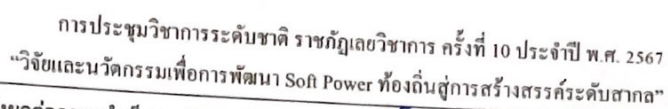
- ## ผลการวิจัย

* ผลการวิจัยข้อที่ ๒ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 196 คิดเป็นร้อยละ 52.55 และเพศชาย 47.45 ตามลำดับ อายุ อยู่ในช่วงระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.1 รองลงมา ในลำดับที่สอง อายุ 32.1 อันดับที่ 3 คือ อายุ 22-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.8 อันนี้เห็นว่าเป็นช่วงวัยที่ 1 ของชีวิตการทำงาน

1. ข้อมูลบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 196 คิดเป็นร้อยละ 52.55 และเพศชาย จำนวน 177 คิดเป็นร้อยละ 47.45 ตามลำดับ อายุ อยู่ในช่วงระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.1 รองลงมา ในลำดับที่สอง อายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.1 อันดับที่ 3 คือ อายุ 22-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.8 อันดับที่ 4 อายุ 15-21 ปี คิดเป็นร้อยละ 0 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด จำนวน 373 คน คิดเป็นร้อยละ 100 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำอาชีพพนักงาน/ลูกจ้างบริษัท ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมาคือ อาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 35.94 และลำดับที่ 3 จะเป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.86
2. การรับรู้ที่มีผลต่อสภาพการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนภูค่า
- 2.1 การรับรู้ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนด้านการรับรู้ของผู้รับที่จะประสบความสำเร็จ พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 89.44$) เมื่อพิจารณาผลเฉลยข้อพบว่า เป็นลำดับที่ 1 ได้แก่ ท่านมีการรับรู้ทัศนคติของผู้รับรู้ คิดเป็นร้อยละ 0.91 ($\bar{x} = 88.47$) ลำดับที่ 2 ได้แก่ ท่านมีแรงจูงใจในการรับรู้ คิดเป็นร้อยละ 0.79 ($\bar{x} = 83.97$) ลำดับที่ 3 ได้แก่ ท่านมีการรับรู้ความสนใจ คิดเป็นร้อยละ 0.70 และสรุปผลรวมจำนวนทั้ง 3 ข้อ พบว่า ($\bar{x} = 87.29$) S.D. 0.79 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ
- 2.2 การรับรู้ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ด้านเป้าหมายของการรับรู้ที่จะประสบความสำเร็จ พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 84.29$) เมื่อพิจารณาผลเฉลยข้อพบว่า ลำดับที่ 1 ท่านมีเป้าหมายของการรับรู้ประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 0.79 ($\bar{x} = 81.34$) ลำดับที่ 2 ท่านมีความคาดหวังเป้าหมายของการรับรู้ คิดเป็นร้อยละ 0.92 ($\bar{x} = 76.41$) ลำดับที่ 3 ได้แก่ ท่านมีเป้าหมายของการรับรู้ในการจัดการข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 1.16 และสรุปผลรวมจำนวนทั้ง 3 ข้อ พบว่า ($\bar{x} = 80.68$) S.D. 0.96 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ
- 2.3 การรับรู้ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน การรับรู้ทางด้านอารมณ์ ที่จะประสบความสำเร็จ พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$) เมื่อพิจารณาผลเฉลยข้อพบว่า ลำดับที่ 1 ท่านมีความผูกพันในการรับรู้ทางด้านอารมณ์ คิดเป็นร้อยละ 0.61 ($\bar{x} = 4.22$) ลำดับที่ 2 ท่านมีการให้ความรักในการรับรู้ทางด้านอารมณ์ คิดเป็นร้อยละ 0.80 ($\bar{x} = 4.17$) ลำดับที่ 3 ได้แก่ ท่านมีการเห็นอกเห็นใจในการรับรู้ทางด้านอารมณ์ คิดเป็นร้อยละ 0.95 ($\bar{x} = 4.12$) ลำดับที่ 4 ได้แก่ ท่านมีการยอมรับในการรับรู้ทางด้านอารมณ์ คิดเป็นร้อยละ 0.91 ($\bar{x} = 3.94$) ลำดับที่ 5 ได้แก่ ท่านมีการเอาใจใส่ในการรับรู้ทางด้านอารมณ์ คิดเป็นร้อยละ 1.06 ($\bar{x} = 3.80$) ลำดับที่ 6 ได้แก่ ท่านมีการยกย่องในการรับรู้ทางด้านอารมณ์ คิดเป็นร้อยละ 1.23 และสรุปผลรวมทั้ง 6 ข้อ พบว่า ($\bar{x} = 4.12$) S.D. 0.93 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

[illegible]

[illegible]

1122 มรสี
ปอ. ราม
น. ราม

Boz Bozl
Nizami

Boz Bozl
Nizami

ภาพที่ 1 ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนภูควัว
(ภาพโดย: พนิตนันท์ จอกลง 2566)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อ (Social Support) ความสำเร็จของผลิตภัณฑ์ชีวสาหกิจชุมชนนกคำ
มีรายละเอียดตอบอภิปรายผลดังนี้

1) การรับรู้ที่มีผลต่อสภาพการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนภูคำ พบว่าด้านการรับรู้ของผู้รับที่จะประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การรับรู้ทัศนคติของผู้รับ รุ่งลงนามมีแรงจูงใจในการรับรู้ด้านค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือท่านมีการรับรู้ความสนใจ สอดคล้องกับแนวคิด แสงเดือน ทวีสิน (2545) กล่าวถึงการรับรู้หลัก ค่านิยมและทัศนคติ บุคลิกภาพ ความคาดหวังประสบการณ์ การรู้จัก และ ความสนใจ การรับรู้เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยหลายขั้นตอน ได้แก่ ความ

สนใจและการเลือกข้อมูล การจัดการข้อมูล การตีความข้อมูล และการดึงข้อมูลกลับมา โดย กระบวนการของการรับรู้ว่าจะมีความผิดพลาดของการรับรู้ได้ ซึ่งสาเหตุมีหลายประการ เช่น ความผิดพลาดจากความเหมือน ความผิดพลาดจากการเปรียบเทียบ อคติของบุคคล เป็นต้น ทฤษฎีของการรับรู้จะช่วยให้เราเข้าใจประเด็นต่างๆ ของการรับรู้มากขึ้น และสามารถใช้ประโยชน์จากการรับรู้ในองค์การได้ในงานวิจัยเรื่องการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อ(Social Support) ความสำเร็จของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนภูค่า

2) การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนภูค่า พบว่าด้านเครื่องมือสิ่งของที่จะประสบความสำเร็จพบว่า อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านวัสดุสิ่งของในการสนับสนุน รองลงมาที่มีด้านค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านได้รับเงินทองในการสนับสนุน สอดคล้องกับแนวคิด เฮาส์ (House, 1981, อ้างถึงใน ยาวภา บุญเที่ยง, 2545) กล่าวถึง การสนับสนุนทางสังคมคือกระบวนการที่เกิดจากการ ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล ทำให้บุคคลได้รับการช่วยเหลือในด้านต่างๆ ทั้งการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ (Emotion Support) การที่บุคคลได้รับการยอมรับ ยกย่อง การให้ความรัก ความผูกพัน ได้รับ การเอาใจใส่ เห็นอกเห็นใจ เกิดความรู้สึกว่าตนเองได้รับการยอมรับ และเห็นคุณค่าในตนเอง การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารและการที่บุคคลได้รับข้อมูล ข่าวสาร หรือการให้ข้อมูลป้อนกลับช่วยให้บุคคลรับรู้พฤติกรรมของตน ททำให้บุคคลสามารถนำไปใช้ แก้ไขปัญหาได้ และการสนับสนุนทางสังคมด้านเครื่องมือ การเงิน แรงงานการสนับสนุนทางสังคมด้านสิ่งของการที่บุคคลได้รับการช่วยเหลือ ซึ่งมีความจำเป็นกับบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเงินทอง แรงงาน เวลา อุปกรณ์ วัสดุสิ่งของ รวมไปถึงการปรับสภาพแวดล้อมทำให้บุคคลรับรู้ถึงการได้รับการเอาใจใส่ รู้สึกปลอดภัย รู้สึกได้รับการยอมรับ เป็นส่วนหนึ่ง และเห็นคุณค่าในตนเอง โดยได้รับจากครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง และ จากองค์กร สมาคมหรือกลุ่มวิชาชีพ โดยการสนับสนุนทางสังคมนี้อาจช่วยทั้งปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัย สถานการณ์ที่กำลังเผชิญ อันประกอบไปด้วย ความแตกต่างของสถานการณ์ ความคาดหวังทางสังคม และบทบาททางสังคม ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญปัญหา หรือปรับตัวต่อสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม นอกจากกลุ่มบริการอาสาสมัคร กลุ่มช่วยเหลือตนเอง ส่งเสริมให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในชีวิตของ สิ่งของ แรงงาน ข้อมูล ข่าวสาร ตลอดจนการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อการเรียนรู้และประเมินตนเองและเลยสอดคล้องกับงานวิจัยการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อ(Social Support) ความสำเร็จของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนภูค่า

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการศึกษา การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อ (Social Support) ความสำเร็จของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนภูค่า พบว่า 1) การรับรู้ที่มีผลต่อสภาพการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนภูค่าที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือด้านการรับรู้ของผู้ที่ประสบความสำเร็จรองลงมาคือด้านเป้าหมายของการรับรู้ที่จะประสบความสำเร็จและระดับต่ำสุดคือการรับรู้ทางด้านอารมณ์ 2) การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนภูค่าที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านข่าวสารที่ประสบความสำเร็จ รองลงมาคือด้านเครื่องมือสิ่งของที่ประสบความสำเร็จและระดับต่ำสุดคือด้านอารมณ์ของประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำประเด็นการรับรู้และสนับสนุนทางสังคมต่อผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนไปพัฒนาเป็นแนวทางให้เกิดการสนับสนุนทางสังคมที่กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่นๆต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) การศึกษาในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอื่นเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับแนวทางหรือความต้องการให้เกิดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม

2) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนภูค่า สามารถนำแนวทางไปใช้ให้เกิดการสนับสนุนทางสังคมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

* โดยปกติสรุปผลวิจัยจะอยู่ในภาควิธีดำเนินการผล คือ ๑๑ หน้า
 จอ ๖๗๑๑ แดง

เอกสารอ้างอิง

Fornaroff, A. (1980). Community involvement in Health System for Primary Health Care. Geneva: World Health Organization.

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนภูคำ. (2566) การแปรรูปผลิตภัณฑ์

เคาน์มูมิ. (2551). ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน 4 จังหวัดชายแดนกลุ่มแม่น้ำโขง. (วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์ดุสิต บัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์. (2550). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในพื้นที่บริการของโรงเรียนล้อมแรดวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง. (วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.สัญญา

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรณทิพย์ เพชรมาท. (2551). การบริหารสังคมศาสตร์แห่งศตวรรษเพื่อสังคมไทยและสังคมโลก.

กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.

ศักดิ์กษิณี บุญรัตนกิตติภูมิ. (2014). การเพิ่มความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนในประเทศไทย. วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับ บัณฑิต ศึกษา, 113

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดเลย. (2554) การสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนใน จังหวัดตามนโยบายของรัฐบาล

รวมอ้างอิง ลงในเล่ม
รวม APA กันด้วย ลงในเล่ม
เล่ม